

De tijd

Mijmeringen over de tijd

De tijd

Mijmeringen over de tijd

Leo van Gog

Schrijver: drs. L.J. van Gog
Coverontwerp: Leo van Gog
ISBN: 9789464351750
© Leo van Gog, 2021

www.leovangog.nl

Inleiding

1000 dagen voor de millennium overgang naar het jaar 2000 begon het aftellen. De Eiffeltoren ging aftellen en er kwamen terugtik horloges enzovoort. In mei 1997 bedacht ik dat het ook mogelijk moest zijn om artikeltjes te gaan aftellen. In die tijd werkte ik in een verpleeghuis en ik schreef elke maand een stukje in het informatieblad.

Ik had berekend dat ik in totaal 27 artikeltjes zou moeten schrijven vanaf mei 1977 tot november 1999, de datum waarop het laatste stukje moest worden ingeleverd. Het eerste nummer was 27, het laatste nummer 1.

Als onderwerp koos ik: "De mythe van het jaar 2000". Omdat er nogal hoge verwachtingen waren van deze millennium overgang, ook wel angst voor wat komen zou, wilde ik in de artikeltjes over de tijd dat allemaal relativeren en aantonen dat het getal 2000 geen enkele betekenis heeft in de wereldgeschiedenis. Als je het objectief bekijkt is de millennium overgang naar 2000 een willekeurig getal dat gebaseerd is op afspraken en toevalligheden. Maar in de hoofden van mensen kan het een mythische betekenis hebben of krijgen.

Voor een paar stukjes had ik wel iets in gedachten maar het was me niet duidelijk of ik elke maand wel iets te schrijven had. Gaandeweg ging ik mij er in verdiepen, geholpen door een aantal boeken en artikelen uit kranten en tijdschriften.

In de loop der jaren heb ik mij ook verdiept in het laatste Bijbelboek: "De openbaring van Johannes". Die kennis kon ik ook gebruiken om een paar stukjes te schrijven die te maken

hebben met toekomstige tijd en over mensen die menen te weten wanneer het einde van de wereld zal komen.

Uiteindelijk bleek er stof genoeg te zijn voor 27 stukjes. Ze hadden dan ook de neiging om steeds langer te worden.

Voor dit boekje heb ik de tekst opnieuw bewerkt en hier en daar wat aangevuld. Zo zijn er nu 28 hoofdstukken gekomen. Tegenwoordig kun je over het onderwerp tijd van alles vinden op internet. Hier en daar verwijs ik daar ook naar. In vergelijking met de informatie die te vinden is op internet, is dit boekje maar een bescheiden informatiebron. Maar met de plaatjes er bij die ik hier en daar heb gevonden is het misschien toch aangenaam om te lezen.

Veel leesplezier!

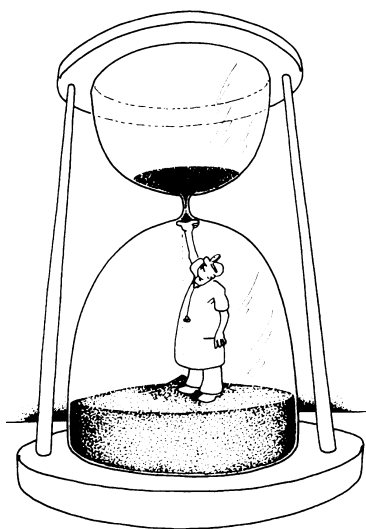
Voorjaar 2021

Leo van Gog

1 De ongrijpbare tijd

“Ik heb geen tijd” wordt er wel eens gezegd. Maar kan dat eigenlijk wel? Kun je tijd bezitten zoals je allerlei andere dingen bezit? Kun je tijd veranderen zoals je vorm kunt geven aan voorwerpen en stoffen? Je kunt tijd niet zien zonder instrumenten zoals een klok en een horloge. Dat heeft de tijd gemeen met de lucht die je ook niet zomaar kunt zien. Maar je kunt voelen dat de lucht er is als de wind waait. Je kunt lucht ook opsluiten in een zak of in een ballon. Je kunt de lucht onder hoge druk zelfs vloeibaar maken. Je kunt de lucht ook afkoelen en verwarmen. De druk van de lucht is ook te meten. Kan dat met tijd ook allemaal?

Water kun je zien, maar verandert van karakter als het koud wordt, dan is het de vaste stof “ijs”. Heet gemaakt wordt water onzichtbaar en lijkt die waterdamp op lucht. Water kun je wegen en net als lucht opsluiten in een vat of in een kom. Kan dat met tijd ook allemaal?

Als dat zou kunnen, dan zou je de tijd kunnen vangen in een fles: de dop er op en de tijd zou stil staan, zoals op het plaatje iemand probeert de zandloper stil te zetten. Met de zandloper zou dat nog wel gaan, maar op deze manier de tijd stilzetten lijkt niet mogelijk. Als tijd iets was dat op lucht of water leek, zouden we tijd kunnen kopen en verkopen, opsparen voor later, cadeau

doen aan iemand die tekort heeft aan tijd. We zouden de tijd kunnen uitrekken of inkrimpen, verhitten of afkoelen, en misschien wel helemaal laten verdwijnen uit de wereld.

Als je er zo over nadenkt is tijd eigenlijk maar iets raars. Het maakt ons nieuwsgierig naar wat de tijd nu eigenlijk wel en niet is. Bestaat tijd eigenlijk wel of is het zomaar een idee van de mensen? En wanneer is de tijd ontdekt zoals wij die kennen? Allemaal vragen die ik aan de orde wil laten komen in de komende hoofdstukjes.

2 Magische getallen

De tijd wordt uitgedrukt in getallen: uren, minuten, seconden en ook dagen, maanden en jaren. Als je bijvoorbeeld aan wilt geven wanneer precies iets is gebeurd, dan kun je dat doen met een reeks van getallen: 28-11-2011 13.23.16. Dat wil zeggen: op 28 november 2011 om zeven minuten voor half twee en 16 seconden.

Nu hebben getallen en reeksen cijfers voor mensen iets magisch als er zich een bijzondere volgorde voordoet. Dat is natuurlijk het geval bij het winnen van de toto, als de getallen van de trekking precies overeen komen met wat je zelf hebt ingevuld. Maar dat zijn nog getallen die in een willekeurige volgorde staan, door elkaar heen.

Getallen die een bepaalde éénheid of heelheid uitdrukken lijken meer waarde te hebben dan getallen die willekeurig door elkaar staan. Wij kennen dit verschijnsel allemaal. Wie auto rijdt zal het vast wel eens zijn overkomen dat de teller de stand van 100.000 km. naderde. Hoewel dat op zich niets zeggend is, wordt je blik toch vanzelf naar de teller getrokken om die omslag naar 100.000 te kunnen zien en om een kilometer lang te genieten van het hele getal op de teller. Spannend wordt het als de teller 99999 aangeeft. Goed opletten dat je de omslag, die spoedig komt, niet mist! Wel op het verkeer blijven letten natuurlijk.

